

እቺን ሀገር የሚያድናት፤ለሕግ የበላይነት መገዛት ነው!

ኢዛና ዘ መንፈስ 11-09-17

ይህ አሁን የምንገኝበት ወቅት ዓለማችን ማጣፊያው ያጠራት መስላ እየታየች ባለችበት ፈርጂ ብዙ የደህንነት ቀውስ የምትናጥበት አሳሳቢ ጊዜ ስለ መሆኑ ለመረዳት የተለየ ዕውቀትን አይጠይቅም። ምክንያቱም ደግሞ ዓለም አቀፋዊ ተቀባይነት ያላቸው የምዕራባውያኑ ባለ ፀጋ ሀገራት መገናኛ ብዙሃን ሳይቀሩ፤ በእያንዳንዱ ቀን የሚያስደምጡን አሳዛኝ ዜና ምድራችን በእርግጥም አሳሳቢ የቀውስ አዙሪት ውስጥ የገባች መሆኗን ከበቂ በላይ ያመለክታልና ነው። ስለዚህ ሀገራችን ኢትዮጵያም የወቅታዊው ዓለም አቀፋዊ አጠቃላይ እውነታ አካል አንደመሆኗ መጠን፤ ለወትሮው የበጎ ገፅታዋ ግንባር ቀደም መገለጫ ተደርጎ ይወሰድላት የነበረውን አስተማማኝ ሰላምና መረጋጋቷን የሚፈታተን የፀጥታ መደፍረስ ችግር ገጥሟት ነው የሰነበተቺው።

ምንም እንኳን ይህን የ2010ዓ.ም አዲስ ዓመት “መጭው ጊዜ የኢትዮጵያ ክፍታ ዘመን ነው” በሚል የብሩህ ተስፋ ስሜት እንደተቀበለው የሚታወስ ቢሆንም፤ ግን ደግሞ ገና መስከረም መጥባቱን ተከትሎ፤ ከወደምስራቁ የሀገራችን ክፍል የሰማነው መጥፎ ዜና ለበርካታ ወገኖቻችን ህልፈተ ህይወትና እንዲሁም በሺዎች ለሚቆጠሩ ሰላማዊ ሰዎች ከቤት ንብረታቸው መፈናቀል ምክንያት መሆኑ አልቀረም። ከዚህ የተነሳም በአንዳንድ ምስራቅ ኦሮሚያን ከኢትዮጵያ ሰማሌ ክልል ጋር በሚያዋስኑት ወረዳዎችና ቀበሌዎች የተቀሰቀሰው ግጭት አካባቢውን ላልተጠበቀ ትርምስና ነዋሪውን ህብረተሰብም ለከፋ ማህበራዊ ቀውስ አጋልጦት መሰንበቱ የሚካድ ጉዳይ አይሆንም። በሁለቱ ተጎራባች ክልሎች አንዳንድ አካባቢ የተከሰተው ግጭት መንስኤው ምንም ይሁን ምን ፈፀሞ መስተዋል ያልነበረበት ነው የሚለው ነጥብ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ያስከተለውን ፈርጂ ብዙ ጉዳት በተመለከተ ያልተደበሰበሰና ተጨባጭ እውነታውን የሚያሳይ መተማመን ላይ መድረስ መቻል፤ ቢያንስ ቢያንስ ችግሩን ከምንጩ የሚያደርጉ ዘላቂ መፍትሔ ለማፈለግ የሚረዳ ጠቃሚ ጎን እንደሚኖረው መገመት አያዳግትም።

ምክንያቱም ደግሞ፤የኦሮሚያና የኢትዮጵያ ሰማሌ ብሔራዊ ክልሎች በሚዋሰኑባቸው አንዳንድ ወረዳዎችና ቀበሌዎች ላይ መሰል አካባቢያዊ ግጭት እየተከሰተ፤ የሁለቱን ክልሎች ወንድማማች ህዝብ ለፈርጂ ብዙ የጋራ ጉዳት ሲዳርግ የሚስተዋልበት ተደጋጋሚ ችግር፤ እስከ ዛሬ ድረስ “ከወሰን መካለልና አለመካለል ጋር በተያያዘ መልኩ የሚፈጠር አለመግባባት” እንደሆነ ተደርጎ ይወሰድ እንደነበር አይዘነጋምና ነው። ይሁን እንጂ አሁን ሰሞኑን የኢፌዴሪ ጠቅላይ ሚኒስቴር ከቡር አቶ ሃ/ማርያም ደሳለኝ ለህዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባላት ስለጉዳዩ የሰጡት ወቅታዊ ማብራሪያ ላይ “ግጭቱን ያስከተለው ትክክለኛ መንስኤ ከኮንትሮባንድ ጋር ተያይዞ የሚገለፅ የኪራይ ሰብሳቢነት ፓለቲካዊ ኢኮኖሚ ችግር ነው አንጂ፤ የወሰን መካለል ጥያቄ አይደለም” ሲሉ በዝርዝር ምሳሌ አስደግፈው አስረድተዋል።

ስለዚህም እንደኔ እምነት ከሆነ፤የጠቅላይ ሚኒስቴሩ ሰሞኑኛ ማብራሪያ ላይ በሁለቱ ተጎራባች የምስራቅ ኢትዮጵያ ክልሎች መካከል ለሚከሰቱት ተደጋጋሚ አለመግባባቶችና እንዲሁም ግጭቶች፤ ትክክለኛው መንስኤ የተገለፀበት አግባብ ከዚህ ቀደም ችግሩ የሚመነጭበትን መሰረታዊ ምክንያት በተመለከተ ተደብሶብሶ ይቀርብ የነበረውን ሪፖርት የሚያጠራ እይታ ተደርጎ ለወሰድ እንደሚችል ነው የሚሰማኝ። በተለይም ለደም አፍሳሹ ግጭት መቀስቀስና እንዲሁም መባባስ ምክንያት የሆነ አሉታዊ አስተዋፅኦ አበርክተዋል የሚል የህዝብ ቅሬታ የቀረበባቸውን የየአካባቢዎቹ መንግስታዊ አስተዳደሮች ባለድርሻ አካላት፤ሕግ ፊት እየቀረቡ እንዲጠየቁና ጉዳያቸው ተጣርቶ ሲያበቃ ለፈፀሙት የወንጀል ተግባር የሚመጥን የቅጣት እርምጃ እንዲወሰድባቸው ለማድረግ ያለመ ቁርጠኛ አቋም ላይ

ስለመደረሱ የሚያመለክቱ ተጨባጭ እንቅስቃሴዎች መጀመራቸውን ስናይ፤ ተመሳሳይ ችግሮች የሚከሰቱበትን መንገድ የሚዘጋ (ቢያንስ የሚያጠብቅ) ዘላቂ መፍትሔ ሊያስገኝ የሚችል ነው ብለን ተስፋ እናደርግ ዘንድ የሚጋብዝ ይመስለኛል።

ይህን ስልም ደግሞ፤ በየትኛውም የሀገራችን ክፍል ሊከሰት የሚችል መሰል የተጎራባች የክልላዊ መስተዳድሮችን ወንድማማች ህዝቦች ለትርጉም የለሽ የህይወትና የንብረት ኪሳራ የሚዳርግ አካባቢያዊ ግጭት እንዲቀሰቀስ በማድረግ ረገድ፤ እንደ ምክንያት የሚቀርበው የመንስኤ ሰብብ ምንም ይሁን ምን፤ ህዝቦችን የብሔር ተወላጅነት ላይ የተመሰረተ ጎራ እየለዩ ደም እንዲፋሰሱ የሚጋብዝ አለመግባባትን ያስከትላል ተብሎ አይታመንም ማለቱ ነው። እናም ለእያንዳንዱ የተጎራባች የክልል፤ ወይም ደግሞ ዘንድ ወረዳ ነዋሪ ህብረተሰብ የዕርስ በርስ አለመግባባት፤ ብሎም ግጭት መንስኤ ሆኗል እየተባለ፤ ሽፋን ሲደረግ ከሚስተዋለው የጎጠኝነት ፖለቲካዊ ድራማ በስተጀርባ፤ ለሕግ የበላይነት መክበር ዘብ የቆሙ የስርዓቱ ዋስ ጠበቃዎች መስለው እየታዩ፤ በተግባር ግን የዜጎችን ሕገ መንግስታዊ መብቶች የመጨፍለቅ ስልጣን የተሰጣቸው እስኪመስሉ፤ ፍትህ ርትዕን ገድለው የሚቀብሩ ኪራይ ሰብሳቢ ግለሰቦች የመኖራቸው ጉዳይ የሚያከራክር አይደለም። ስለዚህም ይህቹን ሀገር እየተፈታተናት ካለው የስርዓት አልበኝነት አሳሳቢ ችግርና እንዲሁም ደግሞ የትርምስ አደጋ ስጋት መታደግ የሚቻለው፤ ደም አፋሳሽ አካባቢያዊ ግጭት የተከሰተ ሰሞን ድንጋጤ በወለደው ጊዜያዊ መፍትሔ ፍለጋ የመሯሯጥ ርብርብ በማሳየት ባቻ ሳይሆን፤ ሰው ሰራሹን ችግር ከመጠንሰስ እስከ መቀሰቀስ በሚደርሰው አሉታዊ ሚና እጃቸው አለበት የሚባሉ ግለሰቦችን ሁሉ፤ ተከታትሎ እየያዘ ሕግ ፊት የሚያቀርብና፤ እንደየጥፋታቸው መጠን የሚወሰን ቅጣት የሚያሰጥ ጠንካራ የፍትህ ስርዓትና አስተማማኝ የሕግ የበላይነት መኖሩን በማረጋገጥ ነው።

አለበለዚያ ግን፤ በየጥቃቅኑ የህዝብ ጥያቄ ሽፋን፤ እዚህም እዚያም የሚከሰትን የሁከትና ብጥብጥ ተግባር እያቀነባበሩ፤ ጥር ግሮ አትራፊውን ሰላማዊ ህብረተሰብ ለፈርጃ ብዙ ኪሳራ በሚዳርግ ደም አፋሳሽ ግጭት አማካኝነት ያለ አግባብ የመበልፀግ ዓላማቸውን ማሳካት የያዙ መሰኞች እየቀለዱብን እንዲቀጥሉ ዕድል መስጠት ተደርጎ ሊወስድ የሚችል ተጨማሪ ስህተት መፈፀም ይሆንብናል። ያ ደግሞ ወደለየለት የስርዓት አልበኝነት ቀውስ ያደርሱብን እንደሆነ እንጂ ችግሩን የሚያቃልል ምንም ዓይነት በጎ አስተዋፅኦ ይኖረዋል ተብሎ አይታመንም። ስለሆነም የሀገራዊ ደህንነታችን ዘላቂና አስተማማኝ ዋስትና፤ ሁሉም ኢትዮጵያዊ ዜጋ በሕግ ፊት እኩል ነው በሚል የፍትህ-ርትዕ መርህ ላይ የተመሰረተ ስልጡን ለሕግ ልዕልና መክበር ዘብ የመቆም የጋራ ባህል ያለው ኢትዮጵያዊ ህብረተሰብን ለመፍጠር የሚያስችል ፌደራላዊ ስርዓት ያለን ህዝቦች መሆናችንን አበክሮ የመገንዘብ ጉዳይ ነው የሚለውን ነጥብ ልናሰምርበት ይገባል።

ከዚህ መሰረተ ሃሳብ አኳያ፤ በተለይም ሰሞኑን የኦሮሚያ ክልልን ለማተራመስ ያለመ መከራ የተደረገባቸውን የሁከትና ብጥብጥ ተግባራት አቀነባብረዋል ተብለው የሚጠረጠሩ በርካታ ግለሰቦችን፤ ተከታትሎ በመያዝ ሕግ ፊት ቀርበው እንደየጥፋታቸው እንዲጠየቁ ለማድረግ የሚያስችል ጥረት ስለመጀመሩ የሚያመለክቱ ወቅታዊ መረጃዎች ከየአካባቢው እየተደመጡ መሆናቸውን እንደ ተስፋ ሰጭ ነገር መውሰድ የሚቻል ይመስለኛል። ስለዚህ እኔም ይህቹን ፅሁፌን የማጠቃለለው፤ በእርግጥም የበርካታ ብሔሮች፤ ብሄረሰቦችና ህዝቦች የጋራ ህልውና የተመሰረተባትን ሀገራችንን ኢትዮጵያን፤ ዜጎቿ የብሔር ልዩነትን ባማከለ ዘረኝነት ምክንያት ጎራ ለይተን ዕርስ በርስ እየተጋጨን ደም የምንፋሰስበት የሰቆቃ ምድር እንድትሆን፤ ለማድረግ ያለመ የሴራ ፖለቲካ ደባቸውን የመፈፀም ዕኩይ ተግባር ላይ ተጠምደው የሚስተዋሉት ስልጣን ናፋቂ የተቃወሙ ጎራ ቡድኖችና ኪራይ ሰብሳቢዎች የአስተሳሰብ አጋሮቻቸው፤ የጋራብንን አደጋ በማያሻማ መልኩ መቀልበስ ይቻል ዘንድ፤ ስርዓት አልበኞችን አደብ ለሚያስገዛ የሕግና የሕገመንግስት ልዕልና ዘብ መቆም ይጠበቅብናል በማለት ነው።

ስለሆነም፣ ከምስራቅ ኢትዮጵያው መጠነ ሰፊ ጉዳትን ያስከተለ ግጭት በተጨማሪ፣ ሰሞኑን በተለያዩ የኦሮሚያ ክልል ዞኖችና ወረዳዎች ውስጥ ተመሳሳይ ሰው ሰራሽ ችግር ለመፍጠር የተሞከረባቸውን የጥፋት ተግባራት አቀነባብረዋል የሚባሉ ተጠርጣሪዎችን ሕግ ፊት ቀርበው እንዲጠየቁ ለማድረግ ሲባል የተጀመረው ጥረት ተጨባጭ ውጤት እንዲያመጣ ተገቢውን የክትትልና የቁጥጥር ስራ መስራት ግድ ይለናል። እነሆም ላይ ምን ዓይነት የቅጣት እርምጃ ተወስዶ የሚለውን የህዝብ ጥያቄ በሚያጠግብ መልኩ የሚመልስ የዳኝነት ስርዓት መኖሩን የማረጋገጥ ጉዳይ ከመቼውም ጊዜ ይልቅ አንገብጋቢ እየሆነ እንደመጣ መገንዘብ ይጠበቅብናል።